ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (πρώτο τμήμα)

της 10ης Σεπτεμβρίου 2009 *

Στην υπόθεση C-292/08,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, υποβληθείσα από το Hoge Raad der Nederlanden (Κάτω Χώρες) με απόφαση της 20ής Ιουνίου 2008, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 2 Ιουλίου 2008, στο πλαίσιο της δίκης

German Graphics Graphische Maschinen GmbH

κατά

Alice van der Schee, ως συνδίκου πτωχεύσεως της Holland Binding BV,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (πρώτο τμήμα),

συγκείμενο από τους P. Jann, πρόεδρο τμήματος (εισηγητή), M. Ilešič, A. Tizzano, A. Borg Barthet και E. Levits, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η ολλανδική.

γενικός εισαγγελέας: P. Mengozzi
γραμματέας: R. Grass

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

— η Ολλανδική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τις C. Wissels και C. ten Dam,

— η Ισπανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον J. López-Medel Bascones,

— η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την I. Bruni, επικουρούμενη από την W. Ferrante, avvocato dello Stato,

— η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από την H. Walker και τον A. Henshaw,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από την A.-M. Rouchaud-Joët και τον R. Troosters,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς την ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Η αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρων 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', 7, παράγραφος 1, και 25, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000 των Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας (ΕΕ L 160, σ. 1), και του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις (ΕΕ 2001, L 12, σ. 1).

2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της German Graphics Graphische Maschinen GmbH (στο εξής: German Graphics) και της A. van der Schee, ως συνδίκου πτωχεύσεως της Holland Binding BV (στο εξής: Holland Binding), σχετικά με την εκτέλεση μιας αποφάσεως γερμανικού δικαστηρίου.

Το νομικό πλαίσιο

3 Το άρθρο 3, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000 ορίζει:

«Αρμόδια για την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας είναι τα δικαστήρια του κράτους μέλους στο οποίο βρίσκεται το κέντρο των κυρίων συμφερόντων του οφειλέτη. Για τις εταιρείες και τα νομικά πρόσωπα τεκμαίρεται, μέχρις αποδείξεως του εναντίου, ότι κέντρο των κυρίων συμφερόντων είναι ο τόπος της καταστατικής έδρας.»

4 Το άρθρο 4, παράγραφοι 1 και 2, στοιχείο β΄, του κανονισμού αυτού ορίζει:

«1. Εάν ο παρών κανονισμός δεν ορίζει άλλως, δίκαιο εφαρμοστέο στη διαδικασία αφερεγγυότητας και στα αποτελέσματά της είναι το δίκαιο του κράτους μέλους έναρξης της διαδικασίας, κατωτέρω καλουμένου “κράτος έναρξης”.

2. Το δίκαιο του κράτους έναρξης ρυθμίζει τις προϋποθέσεις έναρξης, τη διεξαγωγή και την περάτωση της διαδικασίας αφερεγγυότητας. Βάσει του δικαίου αυτού, ορίζονται συγκεκριμένα:

[…]

β) η πτωχευτική και η μεταπτωχευτική περιουσία».

5 Το άρθρο 7, παράγραφος 1, του εν λόγω κανονισμού ορίζει:

«Η έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας κατά του αγοραστή περιουσιακού στοιχείου δεν θίγει τα δικαιώματα του πωλητή που απορρέουν από επιφύλαξη κυριότητας, εάν, κατά την έναρξη της διαδικασίας, το περιουσιακό στοιχείο ευρίσκεται σε κράτος μέλος διάφορο του κράτους έναρξης.»

6 Το άρθρο 25, παράγραφοι 1 και 2, του ίδιου κανονισμού ορίζει:

«1. Οι αποφάσεις για τη διεξαγωγή και την περάτωση διαδικασίας αφερεγγυότητας οι εκδιδόμενες από δικαστήριο του οποίου η απόφαση περί ενάρξεως της διαδικασίας αναγνωρίζεται σύμφωνα με το άρθρο 16, καθώς και ο πτωχευτικός συμβιβασμός που εγκρίνεται από το δικαστήριο αυτό, αναγνωρίζονται επίσης άνευ ετέρου. Οι αποφάσεις αυτές εκτελούνται σύμφωνα με τα άρθρα 31 έως 51, εξαιρέσει του άρθρου 34, παράγραφος 2, της Σύμβασης [της 27ης Σεπτεμβρίου 1968], για τη διεθνή δικαιοδοσία και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις [(ΕΕ 1982, L 388, σ. 7)], όπως τροποποιήθηκε από τις συμβάσεις προσχώρησης στη Σύμβαση αυτή [(στο εξής: Σύμβαση των Βρυξελλών)].

Το πρώτο εδάφιο ισχύει επίσης για τις αποφάσεις που αποτελούν άμεση απόρροια της διαδικασίας αφερεγγυότητας και εντάσσονται απευθείας σ' αυτήν, και αν ακόμη εκδοθούν από άλλο δικαστήριο.

Το πρώτο εδάφιο ισχύει επίσης για τις αποφάσεις ασφαλιστικών μέτρων που λαμβάνονται μετά από την αίτηση έναρξης μιας διαδικασίας αφερεγγυότητας.

2. Η αναγνώριση και η εκτέλεση των λοιπών αποφάσεων πλην αυτών της παραγράφου 1 διέπονται από τη Σύμβαση της παραγράφου 1, εφόσον [η Σύμβαση αυτή] τυγχάνει εφαρμογής.»

7 Το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 44/2001 ορίζει το πεδίο εφαρμογής του τελευταίου. Ο εν λόγω κανονισμός καταλαμβάνει όλες τις αστικές και εμπορικές υποθέσεις και δεν καλύπτει τις φορολογικές, τελωνειακές ή διοικητικές υποθέσεις.

8 Το άρθρο 1, παράγραφος 2, του κανονισμού 44/2001 ορίζει:

«Εξαιρούνται από την εφαρμογή του [κανονισμού αυτού]:

[…]

β) οι πτωχεύσεις, πτωχευτικοί συμβιβασμοί και άλλες ανάλογες διαδικασίες

[…]».

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

9 Η German Graphics, εταιρία γερμανικού δικαίου, συνήψε, ως πωλητής, με τη Holland Binding, εταιρία ολλανδικού δικαίου, σύμβαση πωλήσεως μηχανημάτων, στην οποία σύμβαση περιλαμβάνεται ρήτρα παρακρατήσεως της κυριότητας.

10 Με απόφαση της 1ης Νοεμβρίου 2006, το Rechtbank Utrecht (Κάτω Χώρες) κήρυξε τη Holland Binding σε κατάσταση αφερεγγυότητας και όρισε σύνδικο.

11 Με απόφαση της 5ης Δεκεμβρίου 2006, το Landgericht Braunschweig (Γερμανία) δέχθηκε αίτηση της German Graphics για τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων όσον αφορά ορισμένα μηχανήματα που βρίσκονταν στους επαγγελματικούς χώρους της Holland Binding, στις Κάτω Χώρες. Η αίτηση αυτή στηρίχθηκε στην εν λόγω ρήτρα παρακρατήσεως της κυριότητας.

12 Στις 18 Δεκεμβρίου 2006, ο voorzieningenrechter te Utrecht (αρμόδιος για ασφαλιστικά μέτρα δικαστής Ουτρέχτης) κήρυξε εκτελεστή την απόφαση του Landgericht Braunschweig. Στη συνέχεια, η A. van der Schee, ως σύνδικος πτωχεύσεως της Holland Binding, άσκησε κατά της αποφάσεως αυτής έφεση ενώπιον του Rechtbank Utrecht, το οποίο, με απόφαση της 28ης Μαρτίου 2007, μεταρρύθμισε την εν λόγω απόφαση. Η German Graphics υπέβαλε ενώπιον του Hoge Raad der Nederlanden αίτηση αναιρέσεως της αποφάσεως του Rechtbank Utrecht.

13 Με απόφαση της 20ής Ιουνίου 2008, το Hoge Raad der Nederlanden αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να θέσει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Πρέπει το άρθρο 25, παράγραφος 2, του κανονισμού [1346/2000] να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η περιλαμβανόμενη στην εν λόγω διάταξη έκφραση “εφόσον [η Σύμβαση αυτή, δηλ. ο κανονισμός 44/2001] τυγχάνει εφαρμογής” συνεπάγεται ότι, πριν μπορέσει να κριθεί αν άλλες αποφάσεις εκτός από εκείνες τις οποίες

αφορά το άρθρο 25, παράγραφος 1, του κανονισμού [1346/2000] εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της περιεχόμενης στον κανονισμό 44/2001 ρυθμίσεως για την αναγνώριση και εκτέλεση, πρέπει πρώτα να εξεταστεί αν βάσει του άρθρου 1, παράγραφος 2, αρχή και στοιχείο β΄, του κανονισμού 44/2001 δεν εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού;

2) Πρέπει το άρθρο 1, παράγραφος 2, αρχή και στοιχείο β΄, του κανονισμού 44/2001 σε συνδυασμό με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού [1346/2000] να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το γεγονός ότι ένα περιουσιακό στοιχείο, η κυριότητα επί του οποίου έχει παρακρατηθεί, βρίσκεται, κατά τον χρόνο ενάρξεως μιας διαδικασίας αφερεγγυότητας κατά του αγοραστή, στο κράτος μέλος ενάρξεως της διαδικασίας αυτής συνεπάγεται ότι ένα ένδικο βοήθημα που στηρίζεται στην παρακράτηση κυριότητας, όπως το ένδικο βοήθημα που άσκησε η German Graphics, πρέπει να θεωρηθεί ένδικο βοήθημα που αφορά την κατάσταση αφερεγγυότητας, σύμφωνα με το άρθρο 1, παράγραφος 2, αρχή και στοιχείο β΄, του κανονισμού 44/2001, οπότε δεν εμπίπτει στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού;

3) Έχει στο πλαίσιο του δευτέρου ερωτήματος σημασία το ότι κατά το άρθρο 4, παράγραφος 2, αρχή και στοιχείο β΄, του κανονισμού [1346/2000] το δίκαιο του κράτους ενάρξεως της διαδικασίας ορίζει ποια περιουσιακά στοιχεία ανήκουν στην πτωχευτική περιουσία;»

Επί του πρώτου ερωτήματος

14 Με το πρώτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά στην ουσία αν, πριν αναγνωρίσει μια απόφαση κατά το άρθρο 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1346/2000 βάσει των διατάξεων του κανονισμού 44/2001, ο αρμόδιος για την αναγκαστική εκτέλεση δικαστής οφείλει να εξακριβώσει αν η εν λόγω απόφαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του τελευταίου κανονισμού.

15 Η αναγνώριση των αποφάσεων που είναι σχετικές με διαδικασίες αφερεγγυότητας διέπεται από τα άρθρα 16 έως 26 του κανονισμού 1346/2000. Στο πλαίσιο αυτό, το άρθρο 25 του κανονισμού αυτού έχει ειδικά ως αντικείμενο την αναγνώριση και την εκτελεστότητα άλλων αποφάσεων εκτός από εκείνες που αφορούν ευθέως την έναρξη μιας διαδικασίας αφερεγγυότητας.

16 Το εν λόγω άρθρο 25 αφορά, αφενός, στην παράγραφό του 1, πρώτο εδάφιο, τις «αποφάσεις για τη διεξαγωγή και την περάτωση» μιας τέτοιας διαδικασίας και, αφετέρου, στην παράγραφό του 1, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, εκείνες «που αποτελούν άμεση απόρροια της διαδικασίας αφερεγγυότητας και εντάσσονται απευθείας σ' αυτήν» καθώς και τις αποφάσεις ορισμένων ασφαλιστικών μέτρων και, στην παράγραφό του 2, τις «λοιπές αποφάσεις πλην αυτών της παραγράφου 1 [...] εφόσον [η Σύμβαση αυτή] τυγχάνει εφαρμογής».

17 Κατά συνέπεια, οι αποφάσεις τις οποίες αφορά το άρθρο 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1346/2000 δεν είναι αποφάσεις που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού. Επιπλέον, δεν αποκλείεται στις αποφάσεις αυτές να περιλαμβάνονται αποφάσεις που δεν εμπίπτουν ούτε στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1346/2000 ούτε σε αυτό του κανονισμού 44/2001. Εν προκειμένω, από το κείμενο του άρθρου 25, παράγραφος 2, προκύπτει ότι η εφαρμογή του κανονισμού 44/2001 επί μιας αποφάσεως υπό την έννοια της διατάξεως αυτής εξαρτάται από την προϋπόθεση η απόφαση αυτή να εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του τελευταίου κανονισμού.

18 Επομένως, αν η σχετική απόφαση δεν αφορά αστική ή εμπορική υπόθεση ή αν συντρέχει μια προβλεπόμενη από το άρθρο 1 του κανονισμού 44/2001 περίπτωση αποκλεισμού από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού, δεν μπορεί να εφαρμοστεί ο εν λόγω κανονισμός.

19 Συνεπώς, ο αρμόδιος για την αναγκαστική εκτέλεση δικαστής, πριν αναγνωρίσει μια απόφαση που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1346/2000, οφείλει να εξακριβώσει κατά τις διατάξεις του κανονισμού 44/2001 αν η σχετική απόφαση εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του τελευταίου κανονισμού.

20 Επομένως, στο πρώτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 25, παράγραφος 2, του κανονισμού 1346/2000 πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η έκφραση «εφόσον [η Σύμβαση αυτή] τυγχάνει εφαρμογής» συνεπάγεται ότι, πριν μπορέσει να συναχθεί ότι οι κανόνες αναγνωρίσεως και εκτελέσεως που περιλαμβάνονται στον κανονισμό 44/2001 έχουν εφαρμογή επί άλλων αποφάσεων εκτός από εκείνες τις οποίες αφορά το άρθρο 25, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000, είναι αναγκαίο να εξακριβωθεί αν οι αποφάσεις αυτές εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001.

Επί του δευτέρου και του τρίτου ερωτήματος

21 Με το δεύτερο και το τρίτο ερώτημά του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν μαζί, το αιτούν δικαστήριο ερωτά στην ουσία αν, λόγω της ενάρξεως διαδικασίας αφερεγγυότητας κατά ενός αγοραστή και εφόσον το περιουσιακό στοιχείο που αποτελεί το αντικείμενο μιας ρήτρας παρακρατήσεως της κυριότητας βρίσκεται στο κράτος μέλος ενάρξεως της διαδικασίας αυτής, αποκλείεται από το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001 το ένδικο βοήθημα που ασκήθηκε από τον πωλητή κατά του εν λόγω αγοραστή και στηρίζεται στη ρήτρα αυτή.

22 Για να δοθεί απάντηση στα ερωτήματα αυτά, πρέπει να γίνει παραπομπή στις αιτιολογικές σκέψεις του κανονισμού 44/2001. Κατά τη δεύτερη αιτιολογική σκέψη του, ορισμένες διαφορές μεταξύ των εθνικών κανόνων για τη δικαιοδοσία και την αναγνώριση δικαστικών αποφάσεων δυσχεραίνουν την εύρυθμη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς. Κατά την έβδομη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού, είναι σημαντικό να υπαχθούν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του σχεδόν όλες οι αστικές και εμπορικές υποθέσεις. Η δέκατη πέμπτη αιτιολογική σκέψη του εν λόγω κανονισμού υπογραμμίζει την ανάγκη, για λόγους αρμονικής απονομής της δικαιοσύνης, να αποφεύγεται η έκδοση ασυμβίβαστων αποφάσεων σε δύο κράτη μέλη.

23 Οι αιτιολογικές αυτές σκέψεις αποδεικνύουν την πρόθεση του κοινοτικού νομοθέτη να εκλάβει υπό ευρεία έννοια τις «αστικές και εμπορικές υποθέσεις» τις οποίες αναφέρει το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού 44/2001 και, κατά συνέπεια, να έχει ο τελευταίος ευρύ πεδίο εφαρμογής.

24 Η ερμηνεία αυτή επιρρωννύεται και από την πρώτη περίοδο της έκτης αιτιολογικής σκέψεως του κανονισμού 1346/2000, κατά την οποία ο τελευταίος θα πρέπει, σύμφωνα με την αρχή της αναλογικότητας, να περιορίζεται σε διατάξεις που διέπουν την αρμοδιότητα για την έναρξη διαδικασιών αφερεγγυότητας και για την έκδοση αποφάσεων που αποτελούν άμεση απόρροια της διαδικασίας αφερεγγυότητας και συνδέονται στενά με αυτήν.

25 Κατά συνέπεια, το πεδίο εφαρμογής του τελευταίου κανονισμού δεν θα πρέπει να γίνεται το αντικείμενο ευρείας ερμηνείας.

26 Κατόπιν αυτού, πρέπει να υπομνησθεί ότι το Δικαστήριο έχει κρίνει, στο πλαίσιο της νομολογίας του σχετικά με τη Σύμβαση των Βρυξελλών, ότι ένα ένδικο βοήθημα συναρτάται με πτωχευτική διαδικασία όταν αποτελεί άμεση απόρροια της πτωχεύσεως και συνδέεται στενά με διαδικασία ρευστοποιήσεως των περιουσιακών στοιχείων ή δικαστικού διακανονισμού (βλ. απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 1979, 133/78, Gourdain, Συλλογή τόμος 1979/I, σ. 383, σκέψη 4). Κατά συνέπεια, ένα ένδικο βοήθημα με τέτοια χαρακτηριστικά δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της Συμβάσεως αυτής (βλ. απόφαση της 12ης Φεβρουαρίου 2009, C-339/07, Seagon, Συλλογή 2009, σ. I-767, σκέψη 19).

27 Αφετέρου, εφόσον πλέον ο κανονισμός 44/2001 αντικαθιστά, στις σχέσεις μεταξύ των κρατών μελών, τη Σύμβαση των Βρυξελλών, η ερμηνεία που έχει δοθεί από το Δικαστήριο όσον αφορά τις διατάξεις της τελευταίας ισχύει και για τις διατάξεις του εν λόγω κανονισμού όταν οι διατάξεις της εν λόγω Συμβάσεως και αυτές του κανονισμού 44/2001 μπορούν να χαρακτηριστούν ως ισοδύναμες. Επιπλέον, από τη δέκατη ένατη αιτιολογική σκέψη του κανονισμού αυτού προκύπτει ότι πρέπει να διασφαλίζεται ερμηνευτική συνέχεια μεταξύ της Συμβάσεως των Βρυξελλών και του εν λόγω κανονισμού (απόφαση της 23ης Απριλίου 2009, C-167/08, Draka NK Cables κ.λπ., Συλλογή 2009, σ. I-3477, σκέψη 20).

28 Πάντως, στο σύστημα που θεσμοθέτησε ο κανονισμός 44/2001, το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β′, του κανονισμού αυτού έχει την ίδια θέση και επιτελεί την ίδια λειτουργία με το άρθρο 1, δεύτερο εδάφιο, σημείο 2, της Συμβάσεως των Βρυξελλών. Επιπλέον, οι δύο αυτές διατάξεις έχουν πανομοιότυπη διατύπωση (απόφαση της 2ας Ιουλίου 2009, C-111/08, SCT Industri, Συλλογή 2008, σ. I-5655, σκέψη 23).

29 Κατά συνέπεια, λαμβανομένων υπόψη των ανωτέρω, για να κριθεί αν έχει εφαρμογή ο αποκλεισμός τον οποίο προβλέπει το άρθρο 1, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 44/2001, καθοριστικός είναι ο βαθμός του συνδέσμου, κατά τη νομολογία που διαμόρφωσε η προαναφερθείσα απόφαση Gourdain, μεταξύ ενός ενδίκου βοηθήματος, όπως αυτό στην υπόθεση της κύριας δίκης, και της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

30 Πάντως, διαπιστώνεται ότι, σε μια κατάσταση όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, ο σύνδεσμος αυτός δεν είναι ούτε αρκούντως άμεσος ούτε αρκούντως στενός για να αποκλειστεί η εφαρμογή του κανονισμού 44/2001.

31 Συγκεκριμένα, από την απόφαση περί παραπομπής προκύπτει ότι η German Graphics, αιτούσα στη δίκη που κινήθηκε ενώπιον του Landgericht Braunschweig, ζήτησε την απόδοση των περιουσιακών στοιχείων των οποίων είναι ο κύριος και ότι το δικαστήριο αυτό έπρεπε μόνο να διευκρινίσει το ζήτημα της κυριότητας ορισμένων μηχανημάτων που βρίσκονται στους επαγγελματικούς χώρους της Holland Binding, στις Κάτω Χώρες. Η απάντηση στο νομικό αυτό ερώτημα είναι ανεξάρτητη από την έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας. Το ένδικο βοήθημα που άσκησε η German Graphics σκοπό είχε μόνο να διασφαλιστεί η εφαρμογή της ρήτρας παρακρατήσεως της κυριότητας που είχε προβλεφθεί υπέρ της τελευταίας εταιρίας.

32 Με άλλα λόγια, το ένδικο βοήθημα που αφορούσε την εν λόγω ρήτρα παρακρατήσεως της κυριότητας είναι αυτοτελές ένδικο βοήθημα, το οποίο δεν στηρίζεται στο δίκαιο των διαδικασιών αφερεγγυότητας και δεν απαιτεί ούτε την έναρξη διαδικασίας αυτού του είδους ούτε την επέμβαση συνδίκου.

33 Υπό τις συνθήκες αυτές, απλώς και μόνον το γεγονός ότι ο σύνδικος είναι διάδικος δεν είναι επαρκές για να χαρακτηριστεί η δίκη που κινήθηκε ενώπιον του Landgericht Braunschweig ως δίκη που αποτελεί άμεση απόρροια της πτωχεύσεως και συνδέεται στενά με διαδικασία ρευστοποιήσεως περιουσιακών στοιχείων.

34 Κατά συνέπεια, διαπιστώνεται ότι ένα ένδικο βοήθημα όπως αυτό που η German Graphics άσκησε ενώπιον του Landgericht Braunschweig δεν βρίσκεται εκτός του πεδίου εφαρμογής του κανονισμού 44/2001.

35 Ωστόσο, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται αν το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000 μπορεί να έχει επιρροή επί του χαρακτηρισμού των ενδίκων βοηθημάτων που συνδέονται με διαδικασία αφερεγγυότητας. Πάντως, η διάταξη αυτή περιορίζεται να διευκρινίσει ότι «[η] έναρξη διαδικασίας αφερεγγυότητας κατά του αγοραστή περιουσιακού στοιχείου δεν θίγει τα δικαιώματα του πωλητή που απορρέουν από επιφύλαξη κυριότητας, εάν, κατά την έναρξη της διαδικασίας, το περιουσιακό στοιχείο ευρίσκεται σε κράτος μέλος διάφορο του κράτους έναρξης». Με άλλα λόγια, η εν λόγω διάταξη είναι απλώς ένας κανόνας ουσιαστικού δικαίου ο οποίος σκοπό έχει να προστατεύσει τον πωλητή όταν πρόκειται για περιουσιακά στοιχεία που βρίσκονται εκτός του κράτους μέλους ενάρξεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας.

36 Επιπλέον, στην υπόθεση της κύριας δίκης, το εν λόγω άρθρο 7, παράγραφος 1, δεν έχει εφαρμογή καθόσον, κατά την έναρξη της διαδικασίας αφερεγγυότητας, τα περιουσιακά στοιχεία της German Graphics βρίσκονταν στις Κάτω Χώρες, δηλαδή στο έδαφος του κράτους μέλους ενάρξεως της διαδικασίας αυτής

37 Όσον αφορά τις συνέπειες που το άρθρο 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 1346/2000 θα μπορούσε να έχει όσον αφορά την απάντηση που δόθηκε από το Δικαστήριο σχετικά με τον χαρακτηρισμό του ενδίκου βοηθήματος που ασκήθηκε στην υπόθεση της κύριας δίκης, διαπιστώνεται ότι η διάταξη αυτή είναι απλώς ένας κανόνας που προορισμό έχει να αποτρέπει συγκρούσεις κανόνων δικαίου, ορίζοντας ότι το δίκαιο του κράτους ενάρξεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας έχει εφαρμογή για να καθοριστούν «η πτωχευτική και η μεταπτωχευτική περιουσία». Η διάταξη αυτή δεν έχει καμία συνέπεια για το πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001.

38 Κατόπιν όλων των ανωτέρω, στο δεύτερο και στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η εξαίρεση του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο β', του κανονισμού 44/2001, σε συνδυασμό με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000, πρέπει να ερμηνευθεί, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β', του τελευταίου κανονισμού, υπό την έννοια ότι δεν έχει εφαρμογή επί ενός ενδίκου βοηθήματος που ο πωλητής άσκησε βάσει ρήτρας παρακρατήσεως της κυριότητας κατά του πτωχού αγοραστή, όταν το περιουσιακό στοιχείο που αποτελεί το αντικείμενο της ρήτρας αυτής βρισκόταν στο κράτος μέλος ενάρξεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας τη στιγμή της ενάρξεως της διαδικασίας αυτής κατά του εν λόγω αγοραστή.

Επί των δικαστικών εξόδων

39 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (πρώτο τμήμα) αποφαίνεται:

1) Το άρθρο 25, παράγραφος 2, του κανονισμού (ΕΚ) 1346/2000 του Συμβουλίου, της 29ης Μαΐου 2000, περί των διαδικασιών αφερεγγυότητας, πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι η έκφραση «εφόσον [η Σύμβαση αυτή] τυγχάνει εφαρμογής» συνεπάγεται ότι, πριν μπορέσει να συναχθεί ότι οι κανόνες αναγνωρίσεως και εκτελέσεως που περιλαμβάνονται στον κανονισμό (ΕΚ) 44/2001 του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 2000, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, έχουν εφαρμογή επί άλλων αποφάσεων εκτός από εκείνες τις οποίες αφορά το άρθρο 25, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000, είναι αναγκαίο να εξακριβωθεί αν οι αποφάσεις αυτές εμπίπτουν στο καθ' ύλην πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 44/2001.

2) Η εξαίρεση του άρθρου 1, παράγραφος 2, στοιχείο β΄, του κανονισμού 44/2001, σε συνδυασμό με το άρθρο 7, παράγραφος 1, του κανονισμού 1346/2000, πρέπει να ερμηνευθεί, λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του άρθρου 4, παράγραφος 2, στοιχείο β΄, του τελευταίου κανονισμού, υπό την έννοια ότι δεν έχει εφαρμογή επί ενός ενδίκου βοηθήματος που ο πωλητής άσκησε βάσει ρήτρας παρακρατήσεως της κυριότητας κατά του πτωχού αγοραστή, όταν το περιουσιακό στοιχείο που αποτελεί το αντικείμενο της ρήτρας αυτής βρισκόταν στο κράτος μέλος ενάρξεως της διαδικασίας αφερεγγυότητας τη στιγμή της ενάρξεως της διαδικασίας αυτής κατά του εν λόγω αγοραστή.

(υπογραφές)